

QUICK SCAN BESCHERMDE NATUUR

Natuurontwikkeling Vemderbroek

Toetsing Wet natuurbescherming, onderdelen
soortenbescherming, gebiedsbescherming en
houtopstanden, en beoordeling Natuurnetwerk
Nederland

In opdracht van: provincie Gelderland

Opgesteld door: ing. D. Heijkers
Projectnummer: 21-047

Datum: 21-09-2022

Rapporttitel	
Quick scan beschermde natuur Natuurontwikkeling Vemderbroek Toetsing Wet natuurbescherming, onderdelen soortenbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden, en beoordeling Natuurnetwerk Nederland	
Getekend voor akkoord	
Naam en functie van vertegenwoordigingsbevoegde	drs. R.F.M. Krekels directeur-grotaandeelhouder
Handtekening	
Datum	21-09-2022

Colofon

© 2022 Natuurbalans - Limes Divergens BV / provincie Gelderland

Tekst en samenstelling: ing. D. Heijkers
Projectleiding: S. van de Koppel MSc
Eindverantwoordelijk: drs. R.F.M. Krekels
Projectnummer: 21-047

In opdracht van: Provincie Gelderland
Zaaknr. opdrachtgever: 2021-001688

Wijze van citeren: Heijkers, D., 2022. Quick scan beschermde natuur Natuurontwikkeling Vemderbroek. Toetsing Wet natuurbescherming, onderdelen soortenbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden, en beoordeling Natuurnetwerk Nederland. Projectnr. 21-047. Natuurbalans - Limes Divergens BV, Nijmegen.

Niets uit dit rapport mag worden veeleelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van provincie Gelderland en Natuurbalans - Limes Divergens BV noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Gegevens die afkomstig zijn uit de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) mogen niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Natuurbalans - Limes Divergens BV is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Natuurbalans - Limes Divergens BV. Provincie Gelderland vrijwaart Natuurbalans - Limes Divergens BV voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Natuurbalans - Limes Divergens BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Natuurbalans - Limes Divergens BV is gecertificeerd door EBN Certification en voldoet aan de eisen gesteld in de norm ISO 9001:2015.

INHOUD

1	INLEIDING.....	5
2	BESCHRIJVING VOORGENOMEN INGREEP	7
2.1	Ingreeplocatie en onderzoeksgebied	7
2.2	Werkzaamheden en toekomstig gebruik	9
3	ONDERZOEKSMETHODE.....	11
3.1	Bureauonderzoek.....	11
3.2	Veldonderzoek	11
3.3	Opzet quick scan	11
4	TOETSING WET NATUURBESCHERMING: ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING.....	15
4.1	Overzicht van beschermde soorten	15
4.2	Vaatplanten en mossen	16
4.3	Vleermuizen	17
4.4	Grondgebonden zoogdieren	17
4.5	Broedvogels.....	18
4.6	Reptielen	19
4.7	Amfibieën	20
4.8	Vissen	20
4.9	Ongewervelden	21
5	TOETSING WET NATUURBESCHERMING: ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING	22
6	TOETSING WET NATUURBESCHERMING: ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN	23
7	BEOORDELING NATUURNETWERK NEDERLAND	24
7.1	Ligging ten opzichte van Natuurnetwerk Nederland	24
7.2	Toetsing kernkwaliteiten.....	24
7.3	Toetsing ontwikkelingsdoelen	25
8	CONCLUSIES	27
8.1	Consequenties natuurwetgeving	27
8.2	Vervolgonderzoek	27
8.3	Mitigerende maatregelen	28
8.4	Samenvatting	29
9	BRONNEN	30

1 INLEIDING

Aanleiding

De provincie Gelderland is eigenaar van een aantal locaties waar zij natuur wil realiseren binnen het project “inrichting natuur op eigen grond”. De inrichting verschilt per locatie. Voor de meeste locaties geldt dat de huidige bestemming agrarisch is en zal moeten worden omgezet naar natuur. De provincie is voor een vijftal locaties de uitvoering aan het voorbereiden die is voorzien in oktober 2021. Voorliggende rapportage heeft betrekking op ingreeplocatie Vemderbroek.

Realisatie van deze ingreep kan leiden tot overtreding van verbodsbepalingen uit de *Wet natuurbescherming* (in het vervolg Wnb), die de bescherming regelt van diersoorten, Natura 2000-gebieden en houtopstanden, en tot aantasting van wezenlijke kenmerken en waarden van het *Natuurnetwerk Nederland* (in het vervolg NNN). Overtreding van verbodsbepalingen vereist mogelijk een ontheffing en/of vergunning.

Ten behoeve van de uitvoerbaarheid en vergunbaarheid van de voorgenomen ingreep dient een actueel en volledig beeld te bestaan van het voorkomen van beschermde soorten, habitattypen en houtopstanden op de ingreeplocatie of binnen de invloedssfeer ervan. Aan de hand daarvan dient de voorgenomen ingreep getoetst te worden aan de bepalingen in de Wnb (soortenbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden) en het NNN.

Probleemstelling

Een actueel en/of volledig verspreidingsbeeld van beschermde natuurwaarden op de ingreeplocatie of binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep ontbreekt. Hierdoor is niet duidelijk of er een kans bestaat op overtreding van verbodsbepalingen uit de Wnb en aantasting van wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.

Opdrachtformulering

Op verzoek van provincie Gelderland heeft Natuurbalans - Limes Divergens BV een quick scan uitgevoerd waarbij de voorgenomen ingreep is getoetst aan de Wnb en het NNN.

De quick scan bestaat uit een eenmalig bezoek aan de ingreeplocatie, waarbij op basis van uitvoerige kennis over ecologie en verspreiding van flora en fauna een inschatting is gemaakt van de potenties van de ingreeplocatie voor beschermde natuurwaarden. Aan de hand van deze inschatting zijn mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in beeld gebracht en zijn maatregelen aangegeven om eventuele schade te mitigeren of te compenseren. Tenslotte is aangegeven of nader veldonderzoek noodzakelijk is.

Doelstelling

De quick scan heeft als doel de impact van de voorgenomen ingreep op beschermde natuurwaarden vast te stellen, om zo te kunnen bepalen welke mitigerende en/of compenserende maatregelen getroffen dienen te worden en of een ontheffing of vergunning noodzakelijk is. Het onderzoek geeft antwoord op de volgende vragen:

Traject Wet natuurbescherming: onderdeel soortenbescherming

1. Komen op de ingreeplocatie beschermde soorten voor of kunnen deze hier worden verwacht?
2. Wat zijn eventuele negatieve effecten van de voorgenomen ingreep op deze beschermde soorten?
3. Wordt vervolgonderzoek noodzakelijk geacht?

-
4. Op welke wijze kunnen eventuele negatieve effecten voorkomen of beperkt worden?
 5. Is er een kans op overtreding van verbodsbepalingen uit artikel 3.1 (soorten Vogelrichtlijn), 3.5 (soorten Habitatrichtlijn) of 3.10 (andere soorten)?
 6. Is een ontheffing van de Wnb nodig?

Traject Wet natuurbescherming: onderdeel gebiedsbescherming

Door middel van een voortoets wordt antwoord gegeven op de vraag of er een kans is op negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Hierop zijn twee antwoorden mogelijk:

1. Er is geen kans op een significant negatief effect. Voor het project geldt geen vergunningplicht.
2. Er is kans op een significant negatief effect. Een vergunningaanvraag is aan de orde. Voor de toetsing dient een passende beoordeling te worden opgesteld.

Traject Wet natuurbescherming onderdeel houtopstanden

1. Zijn op de ingreeplocatie houtopstanden of bomenlanen aanwezig?
2. Wat zijn de karakteristieken van deze elementen: diameter borsthoogte, oppervlakte houtopstand, aantal bomen in bomenrij en voorkomende soorten?
3. Is er kans op schade aan de houtopstanden of bomenrijen als gevolg van de voorgenomen ingreep?
4. Is er sprake van herplantplicht?
5. Is een kapmelding of een ontheffing noodzakelijk?

Traject Natuurnetwerk Nederland

1. Ligt de ingreeplocatie in het GNN of de GO?
2. Wat zijn de wezenlijke kenmerken en waarden van het GNN en GO voor het betreffende deelgebied?
3. Is er kans op effecten op deze wezenlijke kenmerken en waarden?
4. Op welke wijze kunnen eventuele negatieve effecten voorkomen of beperkt worden?
5. Zijn vervolgstappen noodzakelijk?

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft ligging en begrenzing van de ingreeplocatie en gaat in op de voorgenomen ingreep. In hoofdstuk 3 volgen opzet en uitvoering van het voorliggende onderzoek. In hoofdstuk 4, 5 en 6 wordt de voorgenomen ingreep getoetst aan de Wnb, respectievelijk toetsing van soorten, gebieden en houtopstanden. In hoofdstuk 7 volgt toetsing aan het NNN. In hoofdstuk 8 worden de belangrijkste conclusies op een rij gezet.

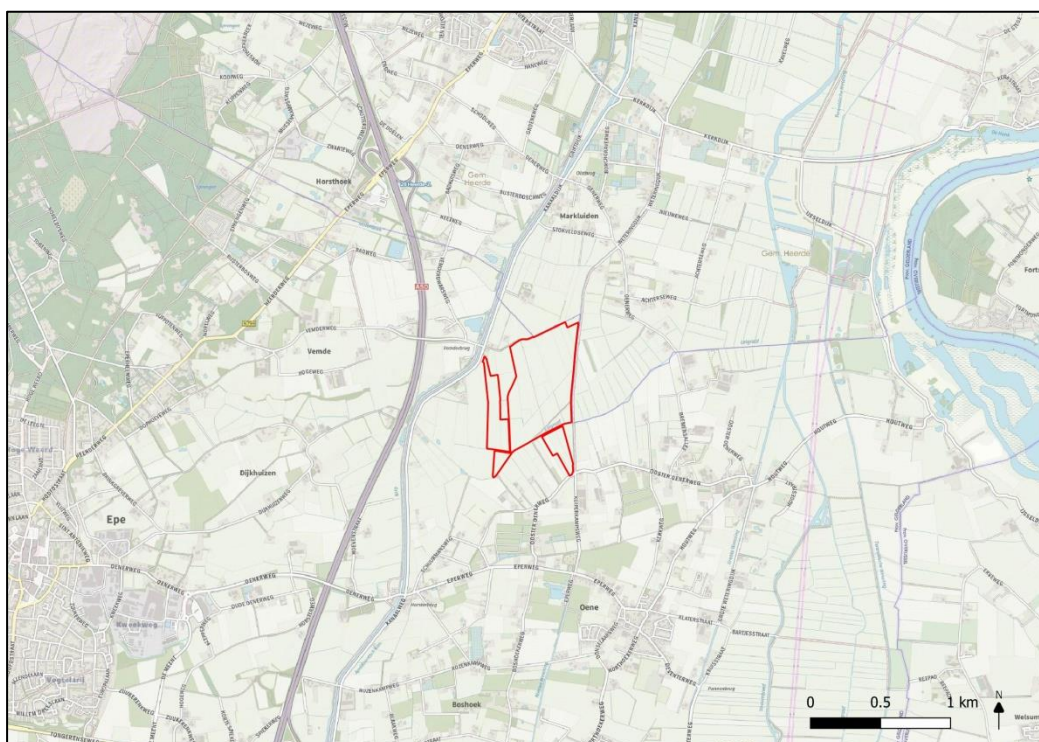

2 BESCHRIJVING VOORGENOMEN INGREEP

2.1 INGREEPLOCATIE EN ONDERZOEKSGBIED

In figuur 1 is de ligging en begrenzing van de ingreeplocatie Vemderbroek (oppervlakte 50,7 ha) weergegeven, gelegen aan de Ooster Oenerweg te Epe, gemeente Epe, provincie Gelderland.

De bestemming was deels natuur en deels agrarisch. Momenteel zijn alle percelen in gebruik als graslanden, begrensd door greppels en sloten. Aan de oostkant grenst het gebied aan een brede wetering (Nieuwe wetering). Een groot deel van de graslanden wordt beweid met schapen. Delen van het gebied zijn behoorlijk intensief en kort begraaasd, terwijl andere percelen wat extensiever en ruiger zijn. Verder is het gebied vrijwel geheel open. Aan de noordrand ligt een onverhard pad met bomen (o.a. eik, els, berk) aan weerszijden. Verder staan langs de zuidoostelijke hoek van de ingreeplocatie wat bomen. Foto's 1 t/m 6 geven een impressie van de ingreeplocatie.

Figuur 1. Ligging en begrenzing van de ingreeplocatie Vemderbroek, gemeente Epe, provincie Gelderland.

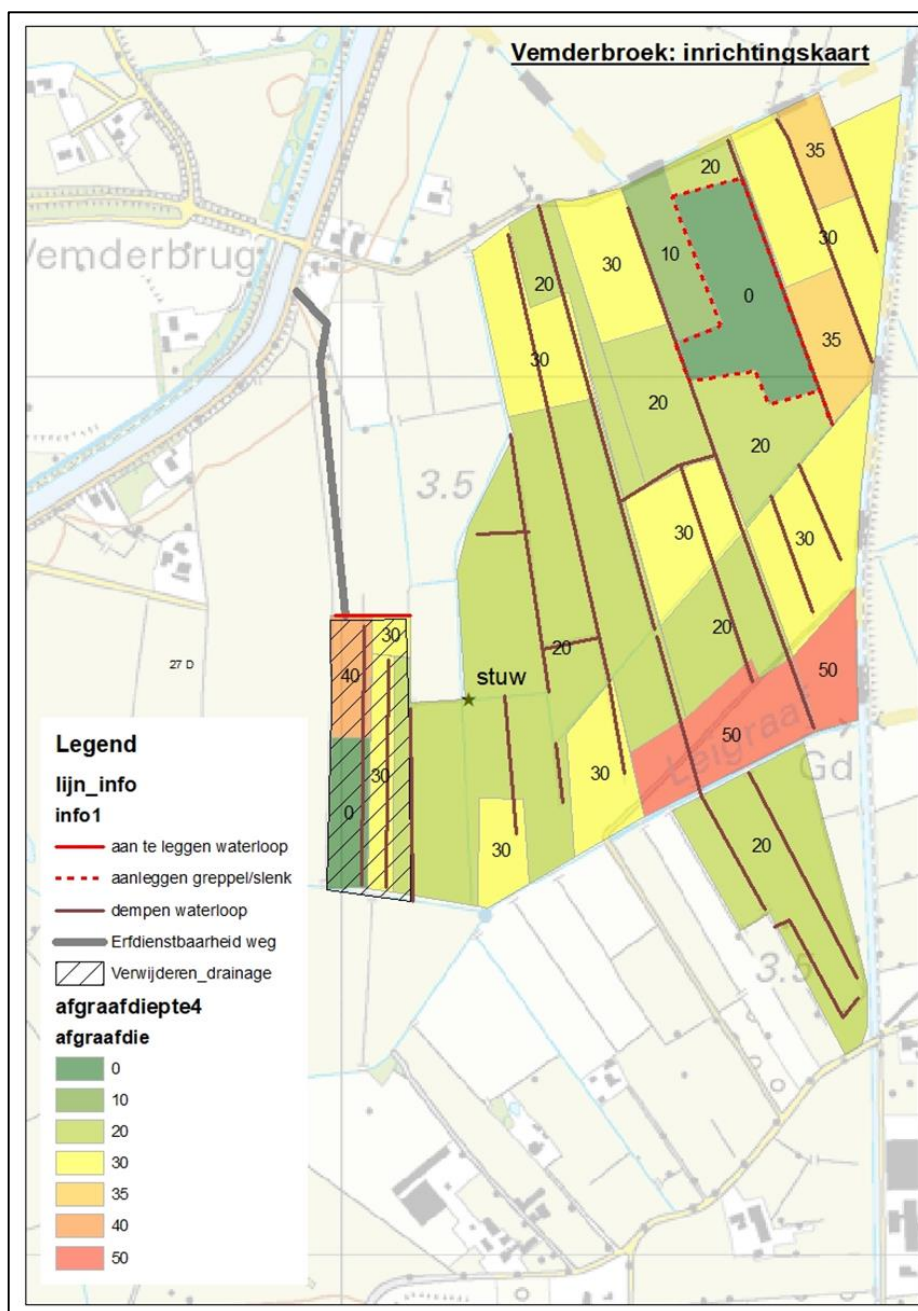

Foto 1 t/m 6. Impressie van de ingreeplocatie. Linksboven de bomenlaan aan de noordzijde, rechtsonder bomen rond de meest zuidoostelijk gelegen percelen. Overige foto's tonen de diverse graslanden, sommige intensief beweide, andere wat meer verruigd.

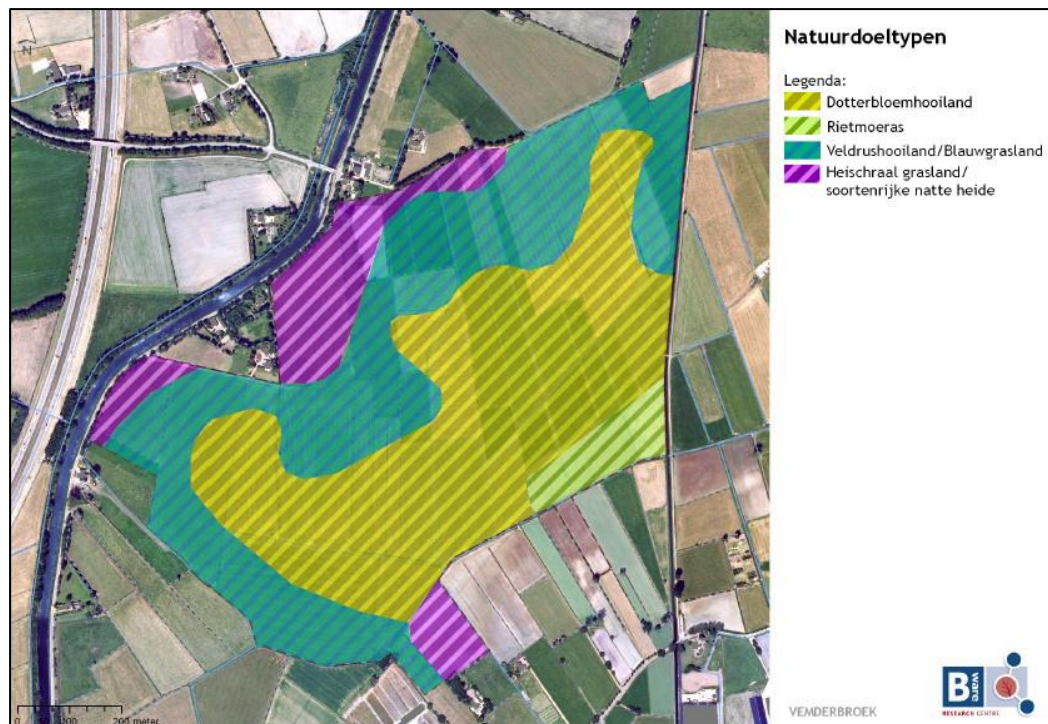

2.2 WERKZAAMHEDEN EN TOEKOMSTIG GEBRUIK

De voorgenen ingreep bestaat uit het afgraven van het maaiveld en wijzigen van de afvoer in waterlopen door dempen van sloten en plaatsing van een stuw (Provincie Gelderland, 2021). In figuur 2 is de inrichtingskaart opgenomen waarop deze maatregelen zijn ingetekend. De beoogde natuurdoeltypen zijn dotterbloemhooiland, rietmoeras, veldrushooiland / blauwgrasland en heischraal grasland / soortenrijke natte heide. Een indeling van deze typen is weergegeven in figuur 3. De voorziene inrichting en achtergronden zijn uitgewerkt in een LESA (Landschapsecologische Systeemanalyse; Huijskes, 2020).

Figuur 2. Inrichtingskaart van het Vemderbroek met de voorgenen maatregelen.

Figuur 3. Schetsontwerp natuurontwikkeling ingreeplocatie Vemderbroek: overzicht beoogde natuurdoeltypen (bron: Landschapsecologische systeemanalyse (LESA) Vemderbroek; Huijskes, 2020).

3 ONDERZOEKSMETHODE

3.1 BUREAUONDERZOEK

Voor het onderzoek zijn archiefgegevens verzameld van streng beschermde planten en dieren die voorkomen in de omgeving van de ingreeplocatie (tot 2 km afstand). Als basis hiervoor is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Deze databank bevat waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren in Nederland. De NDFF-aanvraag is gedaan op 15 maart 2021 en bevat alle waarnemingen van streng beschermde soorten over de afgelopen 10 jaar.

3.2 VELDONDERZOEK

Op 18 maart 2021 is de ingreeplocatie door een ecooloog van Natuurbalans - Limes Divergens onderzocht. Het doel van het veldbezoek is drieledig:

1. Er is specifiek gezocht naar aanwezigheid van in Nederland beschermde planten- en diersoorten.
2. Er is een inschatting gemaakt van de potenties van de ingreeplocatie voor beschermde soorten. Deze inschatting is gemaakt op basis van een beoordeling van aanwezige biotopen en habitats op de ingreeplocatie (expert judgement), in combinatie met uitvoerige kennis over ecologie en landelijke verspreiding van beschermde soorten;
3. De houtopstanden en bomenlanen binnen de projectgrenzen zijn bezocht. In het veld is vastgesteld of het gaat om houtopstanden die vallen onder de Wnb. De exacte ligging van de houtopstanden en bomenlanen is vastgesteld door deze in te meten met GPS. Bij bomenrijen is de gemiddelde DBH bepaald door alle bomen in te meten. Bij bos is aan de hand van een representatieve steekproef de DBH bepaald. Tevens is de soorten-samenstelling vastgelegd.

Het veldonderzoek dat is uitgevoerd ten behoeve van de quick scan was beperkt van opzet. Mocht aanvullend onderzoek nodig zijn, dan is dat in de aanbevelingen opgenomen.

3.3 OPZET QUICK SCAN

Toetsing Wet natuurbescherming: onderdeel soortenbescherming

Door middel van een effectanalyse is onderzocht of de voorgenomen ingreep leidt tot negatieve effecten op beschermde soorten. Daarbij wordt in de Wnb onderscheid gemaakt in drie beschermingsregimes:

- 1) Soorten Vogelrichtlijn (§ 3.1 Wnb): alle van nature in Nederland in het wild levende vogels;
- 2) Soorten Habitatrichtlijn (§ 3.2 Wnb): alle soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage I en II van het Verdrag van Bern en bijlage II van het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;
- 3) Andere soorten (§ 3.3 Wnb): alle soorten die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden met uitzondering van vrijstellingen.

Indien uit de effectanalyse blijkt dat er een kans is op overtreding van verbodsbepalingen uit de Wnb zijn vervolgstappen nodig:

- a) Treffen van maatregelen om negatieve effecten te voorkomen;
- b) Werken volgens een goedgekeurde gedragscode;
- c) Aanvragen van een ontheffing van de Wnb.

a. Treffen van maatregelen

Door het treffen van maatregelen kunnen negatieve effecten op beschermde soorten worden voorkomen, verminderd of hersteld. Daarbij kan het gaan om mitigerende maatregelen (voorkomen of verminderen van effecten of herstel op de locatie van handeling) of om compenserende maatregelen (herstel of verbetering op een andere locatie).

b. Werken volgens goedgekeurde gedragscode

Handelingen in het kader van ruimtelijke ontwikkeling of inrichting leiden niet tot overtreding van verbodsbepalingen uit artikel 3.1, 3.5 en 3.10 indien deze handelingen aantoonbaar worden uitgevoerd conform een goedgekeurde gedragscode. In dat geval is geen ontheffing nodig.

c. Ontheffing Wnb ten aanzien van beschermde soorten

Kan overtreding van verbodsbepalingen - ondanks voorgaande stappen - niet geheel worden voorkomen en geldt er geen vrijstelling, dan is ontheffing van de verbodsbepalingen nodig. Een ontheffing kan uitsluitend worden verleend onder de volgende voorwaarden:

1. Er is geen andere bevredigende oplossing;
2. Er is sprake van een wettelijk belang;
3. Er is geen verslechtering/afbreuk van de staat van instandhouding van beschermde soorten.

Het aanvragen van een ontheffing voor soorten kan op twee manieren: 1) een afzonderlijke ontheffing aanvragen bij provincie Gelderland of 2) als onderdeel van de omgevingsvergunning bij de gemeente.

Toetsing Wet natuurbescherming: onderdeel gebiedsbescherming

Door middel van een voortoets is bepaald of er voor de voorgenomen ingreep een vergunningplicht geldt ex artikel 2.7 van de Wnb. In de voortoets zijn de volgende vragen beantwoord:

1. Ligt een Natura 2000-gebied binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep?
2. Wat zijn de mogelijke negatieve effecten van de voorgenomen ingreep op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied in kwestie?
3. Kan de ingreep, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied:
 - a. de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied verslechteren?
 - b. een significant verstorend effect hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen?

Uiteindelijk wordt in voorliggende natuurtoets een antwoord gegeven op de vraag of er een kans is op een significant effect, en of er dus een passende beoordeling dient te worden uitgevoerd. In dat geval dient voor uitvoering van de ingreep een vergunning aangevraagd te

worden. Indien mitigerende of compenserende maatregelen nodig zijn om schade te verzachten of te compenseren, houdt dat per definitie in dat er een kans is op significant negatieve effecten.

Stikstof

Op basis van artikel 2.9a van de Wnb geldt, sinds 1 juli 2021, een partiële vrijstelling van de vergunningplicht voor activiteiten van de bouwsector. De partiële vrijstelling houdt in dat de tijdelijke gevolgen van de door de bouw veroorzaakte stikstofdepositie buiten beschouwing wordt gelaten bij de natuurvergunning. De vrijstelling heeft betrekking op het bouwen en slopen van een bouwwerk en voor het aanleggen, veranderen en verwijderen van een werk. De aanlegactiviteiten mogen onder andere betrekking hebben op de grond-, weg- en waterbouw, het inrichten van natuurgebieden valt onder deze categorie van werkzaamheden. Daarnaast vallen de vervoersbewegingen die samenhangen met de werkzaamheden onder de vrijstelling.

Voor bouwprojecten geldt dat:

1. deze steeds plaatsvinden op andere locaties;
2. de emissies slechts tijdelijk van aard zijn;
3. het merendeel van de deposities wordt opgenomen;
4. het totaal van de emissies tijdens de bouwfase slechts een klein gedeelte uitmaakt van de stikstofdeken.

Ad 1 en 2. Kenmerkend voor de activiteiten van de bouwsector is dat het gaat om tijdelijke activiteiten die op steeds wisselende locaties plaatsvinden met een beperkte en tijdelijke stikstofemissie veroorzaakt door verbrandingsmotoren. De emissies doen zich uitsluitend voor tijdens de bouwfase en zodra de bouwactiviteiten zijn afgerond, zal er geen sprake meer zijn van de betreffende stikstofemissie. Er is daardoor geen sprake van een structurele belasting op een specifieke locatie.

Ad 3 en 4. De emissies van de bouwsector bedragen ongeveer 10% van de totale emissies van NO_x en vormen ongeveer 1,3% van de totale stikstofdepositie. Naar verwachting zullen de emissies van de bouwsector tot 2030 met 46% dalen door reeds bestaand klimaat- en schone lucht-beleid. Maatregelen uit het pakket voor de structurele aanpak van stikstof zullen deze verduurzaming versnellen.

Op een hoger schaalniveau geldt dat er sprake is van een min of meer gelijkblijvend bouwvolume met een dalend emissievolume als gevolg van reeds vastgesteld beleid. Hierbij is van belang dat de bouw een continu proces is waarbij het bouwvolume landelijk en over het geheel genomen min of meer gelijk blijft. De stikstofemissies in de bouwfase leiden tot een diffuus gelijkmatige deken over Nederland. De totale stikstofdeken en die uit de bouw wordt substantieel gereduceerd door een robuust structureel pakket aan bronmaatregelen en door de autonome daling van emissies uit de bouwsector als gevolg van reeds vastgesteld beleid. Het is daarmee uitgesloten dat de tijdelijke emissie van de activiteiten van de bouwsector het op termijn bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen in de weg kan staan.

De inrichting van de natuur in voorliggend project leidt in de aanlegfase mogelijk tot een tijdelijke toename van de stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden als gevolg van het vergraven van de grond en inrichten van het gebied. Na de aanlegfase vindt geen relevante emissie van stikstof of ammoniak plaats. De gebruiksfase veroorzaakt geen toename van de stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden. De hierboven beschreven wetswijziging is van toepassing op voorliggende ingreep, dus geldt een vrijstelling van de vergunningplicht.

In een eerder stadium van het project was reeds een AERIUS-berekening uitgevoerd om inzichtelijk te maken of de aanlegfase leidt tot extra depositiebijdragen op Natura 2000-gebieden en, indien een toename is berekend, is een eerste beoordeling gemaakt van de effecten op basis van de beschikbare gegevens in de AERIUS programmatuur.

Op basis van de aangeleverde informatie in het offerteverzoek van de provincie Gelderland is een inschatting gemaakt van het in te zetten materieel tijdens de werkzaamheden en de duur van de werkzaamheden. Deze uitgangspunten voor de berekening zijn besproken met de provincie Gelderland. Na goedkeuring van de uitgangspunten zijn de berekeningen uitgevoerd met de nieuwste versie van AERIUS Calculator (versie 2020.1.3) en is een eerste beoordeling van de effecten gemaakt. Deze eerste beoordeling heeft betrekking op de locatie van de depositie, daar voorkomende habitattypen, achtergrondconcentratie ter plaatse en een eventuele overschrijding van de kritische depositiewaarden. Indien locaties op korte afstand van elkaar zijn gelegen, is tevens ingegaan op cumulatie vanwege de werkzaamheden binnen het project 'inrichting natuur op eigen grond'.

Toetsing Wet natuurbescherming: onderdeel houtopstanden

Indien houtopstanden of bomenrijen (mogelijk) worden gekapt, is nagegaan of deze vallen onder het beschermingsregime van de Wnb. Onder beschermde houtopstanden vallen bomenrijen van ten minste 21 bomen en bos van minimaal 10 are groot buiten de bebouwde kom. Er is een aantal uitzonderingen. Zo zijn populieren en wilgen niet beschermd onder de Wnb.

Ten behoeve van de toetsing aan de Wnb is vervolgens onderzocht:

1. Ligging houtopstanden of bomenlanen binnen de grenzen van de ingreeplocatie;
2. Gemiddelde DBH (diameter borsthoogte) houtopstanden en bomenlanen;
3. Oppervlakte van houtopstanden en het aantal bomen in bomenrijen;
4. Voorkomende boomsoorten;
5. Is er kans op schade aan de houtopstanden of bomenrijen als gevolg van de voorgenomen ingreep?
6. Is er sprake van herplantplicht?
7. Is een kapmelding of een ontheffing noodzakelijk?

Toetsing Natuurnetwerk Nederland

Vanuit de omgevingsverordening van provincie Gelderland dient onderzocht te worden of de voorgenomen ingreep effect heeft op het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO).

De volgende zaken zijn onderzocht:

1. Ligging van de ingreeplocatie ten opzichte van het GNN of de GO;
2. Wezenlijke kenmerken en waarden van het GNN en GO voor het betreffende deelgebied;
3. Is er kans op effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden?
4. Op welke wijze kunnen eventuele negatieve effecten voorkomen of beperkt worden?
5. Zijn vervolgstappen noodzakelijk?

4 TOETSING WET NATUURBESCHERMING: ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING

4.1 OVERZICHT VAN BESCHERMDE SOORTEN

Tabel 1 geeft een overzicht van streng beschermde soorten die bekend zijn uit de omgeving van de ingreeplocatie. De NDFF-gegevens geven een redelijk beeld van de aanwezigheid van soorten. In de volgende paragrafen wordt hier per soortgroep nader op ingegaan en vindt toetsing aan de Wnb, onderdeel soortenbescherming, plaats.

Tabel 1. Overzicht van streng beschermde soorten in de omgeving van de ingreeplocatie. De gegevens zijn afkomstig uit waarnemingsarchieven (NDFF van laatste 10 jaar binnen 2 km van de ingreep). Van de nationaal beschermde soorten (A) zijn alleen de soorten opgenomen waarvoor geen vrijstelling geldt; van de vogels zijn alleen soorten opgenomen met jaar rond beschermde nestplaatsen.

WNB: Soort is opgenomen in de Wet natuurbescherming (VR = Vogelrichtlijn, HR = Habitatrichtlijn, A = Andere beschermde soort).

RL: Soort is opgenomen op de Rode lijst (GE=gevoelig, KW=kwetsbaar, BE=bedreigd, EB=ernstig bedreigd, VN=verdwenen).

Jaar: Laatste jaar van waarneming.

Records: Aantal records in de NDFF binnen een zone van 2 km rond de ingreep.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	WNB	RL	Jaar	Record
Vaatplanten en mossen					
Kartuizer anjer	<i>Dianthus carthusianorum</i>	A	BE	2019	1
Vleermuizen					
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	HR		2021	101
Gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>	HR		2019	14
Gewone/Grijze grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus / austriacus</i>	HR		2019	18
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus / pygmaeus / nathusii</i>	HR		2015	1
Kleine dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	HR		2020	1
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	HR	KW	2020	25
Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>	HR	KW	2020	22
Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	HR		2020	16
Watervleermuis	<i>Myotis daubentoni</i>	HR		2020	5
Grondgebonden zoogdieren					
Bever	<i>Castor fiber</i>	HR	GE	2021	54
Boommarter	<i>Martes martes</i>	A	KW	2016	3
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	A		2019	9
Das	<i>Meles meles</i>	A		2019	16
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	A		2021	27
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	A	GE	2011	1
Otter	<i>Lutra lutra</i>	HR	VW1	2021	4
Steenmarter	<i>Martes foina</i>	A		2020	7
Waterspitsmuis	<i>Neomys fodiens</i>	A	KW	2011	1
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	A	GE	2013	1
Wezel/Hermelijn	<i>Mustela nivalis / Mustela erminea</i>	A	GE	2019	1
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>	A		2018	1

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	WNB	RL	Jaar	Record
Vogels					
Boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>	VR	KW	2019	3
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	VR		2020	14
Gierzwaluw	<i>Apus apus</i>	VR		2016	2
Grote Gele Kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i>	VR		2016	2
Kerkuil	<i>Tyto alba</i>	VR		2020	4
Ooievaar	<i>Ciconia ciconia</i>	VR		2020	4
Ransuil	<i>Asio otus</i>	VR	KW	2015	1
Roek	<i>Corvus frugilegus</i>	VR		2021	49
Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>	VR		2019	2
Steenuil	<i>Athene noctua</i>	VR	KW	2019	3
Reptielen					
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>	A		2019	2
Amfibieën					
Alpenwatersalamander	<i>Mesotriton alpestris</i>	A		2013	2
Poelkikker	<i>Rana lessonae</i>	HR		2017	6
Vissen					
Beekprik	<i>Lampetra planeri</i>	A	BE	2020	86
Ongewervelden					
Grote vos	<i>Nymphalis polychloros</i>	A	KW	2021	3
Grote weerschijnvlinder	<i>Apatura iris</i>	A		2013	1

4.2 VAATPLANTEN EN MOSSEN

Aanwezigheid op de ingreeplocatie

De NDFF maakt melding van een waarneming van Kartuizer anjer op circa 1,5 km afstand van de ingreeplocatie. Afgezien daarvan ontbreken waarnemingen van beschermde planten in de omgeving.

Op basis van expert judgement kan worden gesteld dat er op de ingreeplocatie geen streng beschermde planten- en mossensoorten voorkomen, omdat de ter plaatse heersende omstandigheden niet geschikt zijn om als groeiplaats voor deze soorten te fungeren. De ingreeplocatie bestaat uit voedselrijke verruigde en intensief kort begraasde graslanden. Deze zijn ongeschikt voor streng beschermde planten- en mossensoorten, waaronder Kartuizer anjer die in de NDFF bekend is uit de omgeving van de ingreeplocatie.

Negatieve effecten van de voorgenomen ingreep

Negatieve effecten op deze soortgroep als gevolg van de voorgenomen ingreep zijn dan ook uitgesloten.

Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van vaatplanten en mossen worden niet overtreden. Een ontheffing van de Wnb voor vaatplanten en mossen is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet nodig.

4.3 VLEERMUIZEN

Aanwezigheid op de ingreeplocatie

De NDFF bevat slechts weinig waarnemingen van vleermuizen uit de directe omgeving van de ingreeplocatie. Alleen rond de bomenlaan aan de noordzijde van de ingreeplocatie zijn enkele waarnemingen van foeragerende dieren bekend. In een van de bomen hangen twee houten vleermuiskasten. Onbekend is of deze door vleermuizen worden gebruikt. Verder is een groter aantal waarnemingen van vleermuizen bekend van het Apeldoornsch Kanaal. Het is aannemelijk dat in grote delen van de ingreeplocatie nauwelijks onderzoek naar vleermuizen heeft plaatsgevonden.

Binnen de ingreeplocatie is aanwezigheid van verblijfplaatsen uitgesloten vanwege het ontbreken van potentieel geschikte locaties zoals bomen of gebouwen. Wel kunnen bredere sloten en weteringen onderdeel uitmaken van het foerageergebied van vleermuizen. De graslanden zijn niet van bijzondere betekenis voor vleermuizen.

Negatieve effecten van de voorgenomen ingreep

Aangezien de werkzaamheden plaatsvinden in de graslanden, is de kans op negatieve effecten op vleermuizen uitgesloten. Deze graslanden maken geen essentieel onderdeel uit van het leefgebied van vleermuizen. Elementen die mogelijk wel van waarde zijn, zoals de bomenlaan aan de noordzijde of de wetering aan de oostzijde blijven ongemoeid.

Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van vleermuizen worden niet overtreden. Een ontheffing van de Wnb voor vleermuizen is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet nodig.

4.4 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

Aanwezigheid op de ingreeplocatie

Waarnemingen van beschermde zoogdieren in de NDFF zijn vooral afkomstig van het Apeldoornsch Kanaal. Met name van bever zijn veel waarnemingen verricht langs dit kanaal. De watergangen binnen de ingreeplocatie zijn voor deze soort echter ongeschikt vanwege beperkte omvang en het ontbreken van bomen op de oevers, waardoor voedselaanbod ontbreekt.

Voor soorten als boommarter, steenmarter, das, eekhoorn en wild zwijn ontbreken potentiële verblijfplaatsen of andere belangrijke onderdelen van het leefgebied binnen de ingreeplocatie, vanwege het open karakter en gebrek aan opgaande begroeiing.

Van otter zijn meerdere waarnemingen bekend uit de IJsseluitwaarden bij Fortmond, op vrij ruime afstand. Leefgebieden van deze soort bestaan uit grote moerasgebieden of langgerekte oevers van watergangen. De ingreeplocatie heeft geen bijzondere waarde voor otter vanwege de beperkte omvang van de watergangen en het gebrek aan dekking. Mogelijk maken de Nieuwe Wetering of het Apeldoornsch Kanaal wel onderdeel uit van migratieroutes, maar de natuurontwikkeling is daarop niet van invloed.

Soorten waarvan aanwezigheid niet op voorhand is uit te sluiten, zijn kleine marterachtigen. Zowel bunzing, als hermelijn en wezel zijn bekend uit de omgeving. De ruigere begroeiing langs een aantal slootkanten en rond de zuidoostpunt van de ingreeplocatie biedt mogelijkheden voor deze soorten.

Tot slot is uit de omgeving ook waterspitsmuis bekend, waarbij de waarnemingen vooral afkomstig zijn uit braakbalonderzoek. De exacte leefgebieden zijn daardoor onbekend. Hoewel dekking langs de watergangen op de ingreeplocatie enigszins beperkt is, kan aanwezigheid van de soort binnen de ingreeplocatie niet op voorhand worden uitgesloten.

Aanvullend onderzoek

Om de effecten van de ingreep op kleine marterachtigen en waterspitsmuis goed te kunnen beoordelen, is vervolgonderzoek nodig naar de actuele verspreiding van deze soorten binnen de ingreeplocatie.

Negatieve effecten van de voorgenomen ingreep

Het uitvoeren van de werkzaamheden kan leiden tot aantasting van de functionaliteit van voortplantings- of rustplaatsen van bunzing, hermelijn, wezel en waterspitsmuis (Wnb art. 3.10, lid 1b). Nader onderzoek naar aanwezigheid van deze soorten is nodig om een goede effectbeoordeling te kunnen maken.

Voorkómen van negatieve effecten

Alvorens mitigerende maatregelen te kunnen vaststellen is nadere kennis nodig over aan- of afwezigheid van kleine marterachtigen. Zodra dat bekend is kunnen mitigerende maatregelen worden opgesteld.

Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van grondgebonden zoogdieren worden mogelijk overtreden. Nader onderzoek is nodig om hier duidelijkheid over te verschaffen.

4.5 BROEDVOGELS

Wettelijke status

Bij uitvoering van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels, dat globaal loopt van maart tot en met juli. Tijdens het broedseizoen vallen namelijk bewoonde nesten onder de reikwijdte van artikel 3.1 van de Wnb en zijn daardoor beschermd.

Een nest is de plek die vogels vervaardigen om de eieren uit te broeden en de jongen te verzorgen. Voor een verdere aanscherping van het begrip 'nest' wordt onderscheid gemaakt tussen broedseizoen en niet-broedseizoen.

Nesten jaarrond beschermd

Van een aantal vogels is het nest jaarrond beschermd, dus ook buiten het broedseizoen. Zo vallen de nesten van roofvogels, uilen (met uitzondering van bosuil), gierzwaluw, grote gele kwikstaart, huismus, ooievaar en roek het hele jaar onder de definitie van 'voortplantingsplaats of rustplaats' in art. 3.1 van de Wnb. Deze nesten zijn, voor zover niet permanent verlaten, jaarrond beschermd.

Nesten beschermd tijdens broedseizoen

Nesten van de overige vogelsoorten vallen buiten het broedseizoen niet onder de definitie van 'nesten, rustplaatsen of voortplantingsplaatsen' zoals benoemd in artikel 3.1 van de Wnb. Ze

worden namelijk het daaropvolgende broedseizoen niet weer in gebruik genomen en zijn buiten het broedseizoen niet van belang voor de instandhouding van de soort.

Aanwezigheid op de ingreeplocatie

Potentieel geschikte broedlocaties voor vogels zijn aanwezig in de graslanden en langs slootkanten.

Nesten die ook buiten het broedseizoen vallen onder de definitie van 'voortplantingsplaats of rustplaats' (jaarrond beschermde nesten), zijn mogelijk aanwezig aan de randen van de ingreeplocatie. Zo is een steenuilenkast aanwezig in een boom aan de noordrand van het gebied. In een boom nabij de zuidoosthoek van de ingreeplocatie is een horst aanwezig die in het verleden in gebruik was door buizerd. Deze nestboom staat aan de oostzijde van de Nieuwe wetering. Van beide nesten is niet bekend of ze dit jaar gebruikt gaan worden.

Negatieve effecten van de voorgenomen ingreep

Gedurende het broedseizoen kan het uitvoeren van werkzaamheden (rooien van bomen en struiken, het uitvoeren van werkzaamheden in extensief grasland of ruigte) leiden tot beschadiging of verstoring van nesten van broedende vogels (Wnb art. 3.1, lid 2).

Aantasting van jaarrond beschermde nesten is niet aan de orde, aangezien deze niet binnen de ingreeplocatie aanwezig zijn. De bomen met potentiële nesten van steenuil en buizerd staan buiten de projectgrens en blijven onberoerd. Wel is er kans op verstoring tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden. Ten aanzien van het leef- en foerageergebied van deze soorten zijn er geen negatieve effecten te verwachten van de voorgenomen natuurinrichting.

Voorkómen van negatieve effecten

Om negatieve effecten ten aanzien van broedvogels te voorkomen, dienen de volgende maatregelen getroffen te worden:

- De werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen van aanwezige broedvogels. Dat loopt globaal van maart t/m juli, maar in het kader van de Wnb wordt geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van vogels worden niet overtreden, mits de voorgestelde mitigerende maatregelen worden getroffen. Een ontheffing van de Wnb voor vogels is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet noodzakelijk.

4.6 REPTIELEN

Aanwezigheid op de ingreeplocatie

Waarnemingen van reptielen uit de omgeving van de ingreeplocatie zijn beperkt tot twee meldingen van hazelworm. Beide zijn verricht nabij het Apeldoornsch kanaal; een op een fietspad en een op de weg. Op basis van het beperkt aantal waarnemingen in combinatie met het ontbreken van geschikte reptielbiotopen, zoals heide, heischrale graslanden of goed ontwikkelde bosranden, kan worden aangenomen dat streng beschermde reptielen momenteel niet binnen de ingreeplocatie voorkomen.

Negatieve effecten van de voorgenomen ingreep

Negatieve effecten op deze soortgroep als gevolg van de voorgenomen ingreep zijn dan ook uitgesloten. Door uitvoering van de maatregelen, waaronder ontwikkeling van heischraal grasland, zullen de omstandigheden voor reptielen in de toekomst alleen maar verbeteren.

Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van reptielen worden niet overtreden. Een ontheffing van de Wnb voor reptielen is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet nodig.

4.7 AMFIBIEËN

Aanwezigheid op de ingreeplocatie

De NDFF bevat waarnemingen van poelkikker en alpenwatersalamander. Poelkikker is op verschillende plaatsen rond de ingreeplocatie waargenomen, waaronder in een sloot op de westelijke grens van de ingreeplocatie. Kans op aanwezigheid van deze soort binnen de ingreeplocatie is aannemelijk. Op basis van de waarnemingen zijn geen uitspraken te doen over populatiegrootte.

Van alpenwatersalamander is slechts één waarneming bekend van de Veluwerand, op bijna 2 km afstand. Deze soort is mede vanwege het ontbreken van geschikte voortplantingswateren niet binnen de ingreeplocatie te verwachten.

Aanvullend onderzoek

Om de effecten van de ingreep op poelkikker goed te kunnen beoordelen, is vervolgonderzoek nodig naar de actuele verspreiding van deze soort binnen de ingreeplocatie.

Negatieve effecten van de voorgenomen ingreep

Het uitvoeren van de werkzaamheden kan leiden tot aantasting van de functionaliteit van voortplantings- of rustplaatsen van poelkikker (Wnb art. 3.5, lid 4). Nader onderzoek naar aanwezigheid van deze soort is nodig om een goede effectbeoordeling te kunnen maken.

Voorkómen van negatieve effecten

Alvorens mitigerende maatregelen te kunnen vaststellen is nadere kennis nodig over aan- of afwezigheid van poelkikker. Zodra dat bekend is kunnen mitigerende maatregelen worden opgesteld.

Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van poelkikker worden mogelijk overtreden. Nader onderzoek is nodig om hier duidelijkheid over te verschaffen.

4.8 VISSEN

Aanwezigheid op de ingreeplocatie

De NDFF bevat waarnemingen van beekprik uit De Grift en uit sprengbeken ten westen van het Apeldoornsch kanaal. Aan de oostkant van dit kanaal, waar ook de ingreeplocatie ligt, is

beekprik al lang niet meer aangetroffen. Binnen de ingreeplocatie is deze soort niet te verwachten, vanwege de ongeschikte kwaliteit van de watergangen.

Grote modderkruiper is ook bekend uit de regio tussen Veluwe en IJssel. Van deze soort zijn diverse waarnemingen bekend uit de NDFF, maar recente waarnemingen ontbreken uit de directe omgeving van de ingreeplocatie. De watergangen in het gebied zijn echter kansrijk voor deze lastig waar te nemen soort. Aanwezigheid is dan ook niet op voorhand uit te sluiten.

Aanvullend onderzoek

Om de effecten van de ingreep op grote modderkruiper goed te kunnen beoordelen, is vervolgonderzoek nodig naar de actuele verspreiding van deze soort binnen de ingreeplocatie.

Negatieve effecten van de voorgenomen ingreep

Het uitvoeren van de werkzaamheden kan leiden tot aantasting van de functionaliteit van voortplantings- of rustplaatsen van grote modderkruiper (Wnb art. 3.5, lid 4). Nader onderzoek naar aanwezigheid van deze soort is nodig om een goede effectbeoordeling te kunnen maken.

Voorkómen van negatieve effecten

Alvorens mitigerende maatregelen te kunnen vaststellen is nadere kennis nodig over aan- of afwezigheid van grote modderkruiper. Zodra dat bekend is kunnen mitigerende maatregelen worden opgesteld.

Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van grote modderkruiper worden mogelijk overtreden. Nader onderzoek is nodig om hier duidelijkheid over te verschaffen.

4.9 ONGEWERVELDEN

Aanwezigheid op de ingreeplocatie

Waarnemingen in de NDFF zijn beperkt tot grote vos en grote weerschijnvlinder, die beiden eenmaal zijn waargenomen in de omgeving. Van streng beschermde dagvlinders, libellen of overige ongewervelden zijn geen populaties bekend op de ingreeplocatie en deze worden er ook niet verwacht. Reden daarvoor is dat de habitatkwaliteit ter plaatse van de ingreeplocatie van marginale kwaliteit is. Een grootschalig en intensief gebruikt agrarisch landschap vormt geen geschikt leefgebied. Negatieve effecten op deze soortgroep als gevolg van de voorgenomen ingreep zijn dan ook uitgesloten.

Negatieve effecten van de voorgenomen ingreep

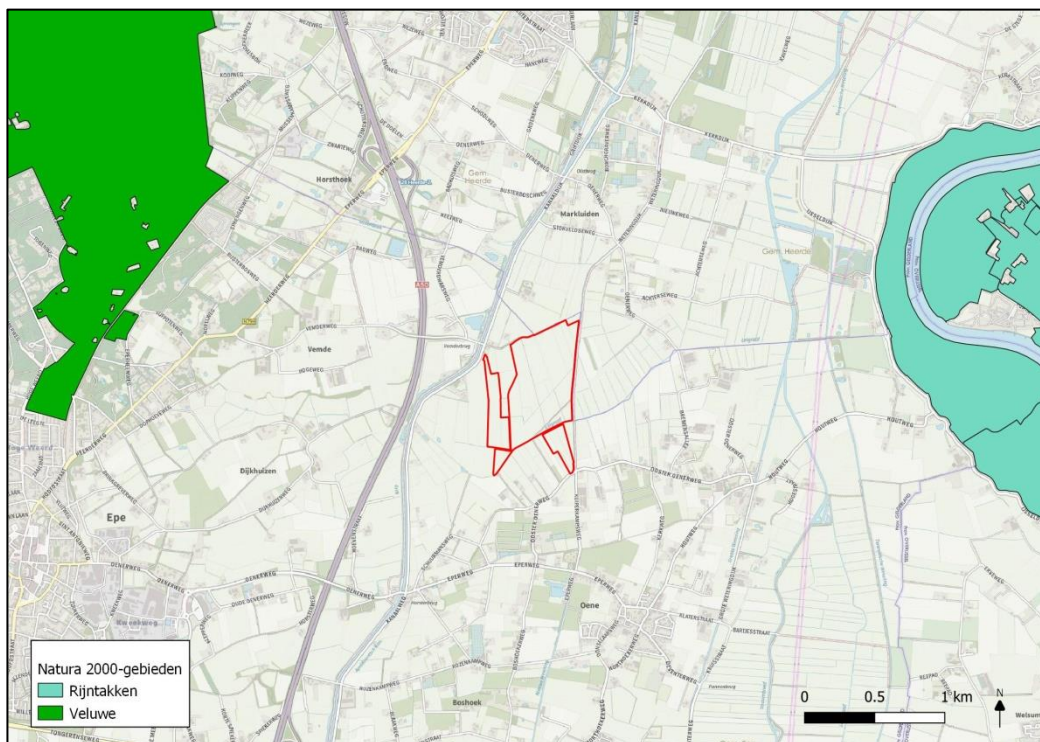
Negatieve effecten op deze soortgroep als gevolg van de voorgenomen ingreep zijn dan ook uitgesloten.

Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van ongewervelden worden niet overtreden. Een ontheffing van de Wnb voor ongewervelden is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet nodig.

5 TOETSING WET NATUURBESCHERMING: ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING

De ingreeplocatie ligt ruim buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden Veluwe en Rijntakken liggen op 2,2 kilometer afstand van de ingreeplocatie (figuur 3). Er is geen kans op fysieke aantasting of verstoring. Verdere toetsing aan de Wnb voor het onderdeel gebiedsbescherming is niet noodzakelijk.

Figuur 4. Ligging van de ingreeplocatie Vemderbroek ten opzichte van de Natura 2000-gebieden Veluwe en Rijntakken. Beide betreffen Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebied.

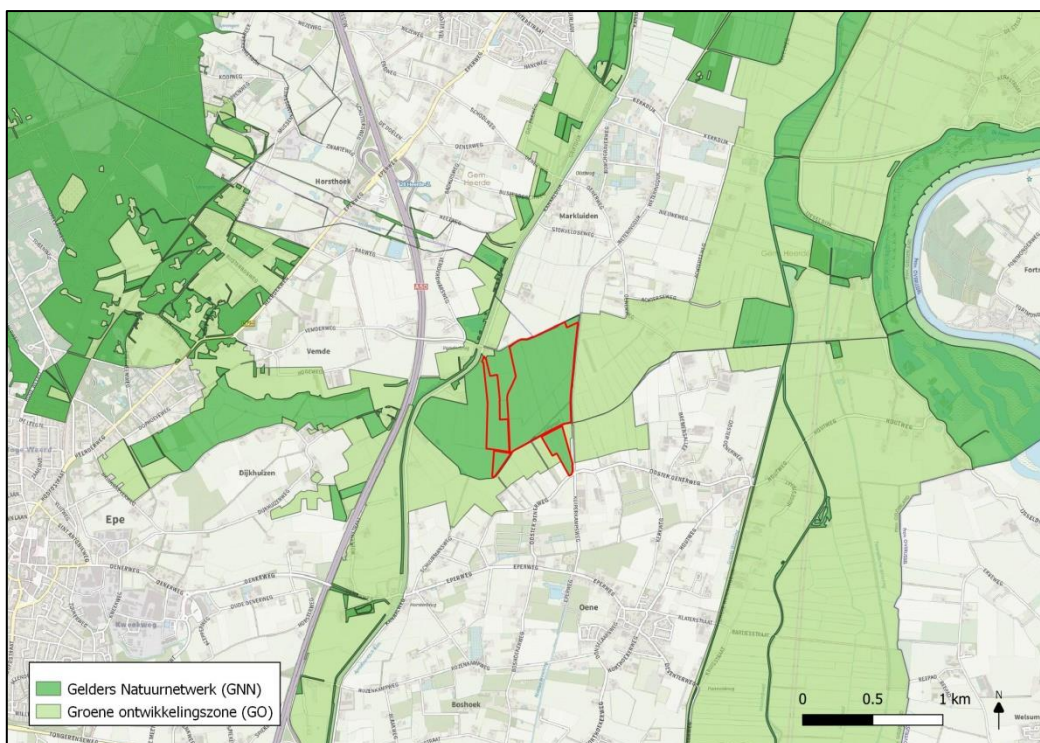
6 TOETSING WET NATUURBESCHERMING: ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN

Binnen de begrenzing van de ingreeplocatie zijn geen houtopstanden van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen aanwezig. Daarmee zijn negatieve effecten ten aanzien van het onderdeel houtopstanden van de Wnb uitgesloten. Verdere toetsing is niet nodig.

7 BEOORDELING NATUURNETWERK NEDERLAND

7.1 LIGGING TEN OPZICHTE VAN NATUURNETWERK NEDERLAND

De ingreep ligt binnen de begrenzing van het NNN (figuur 4). Ter plaatse van de ingreep betreft het Gelders Natuurnetwerk (GNN), deelgebied 85 Weteringen IJsselvallei. De volgende paragrafen beschrijven de kernkwaliteiten van het NNN, de mogelijke effecten van de ingreep en de consequenties.

Figuur 5. Ligging van de ingreeplocatie Vemderbroek ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland.

7.2 TOETSING KERKWLITEITEN

Tabel 2 geeft een overzicht van de kernkwaliteiten en mogelijke effecten op deze kernkwaliteiten. Uit deze opsomming blijkt dat er geen sprake is van significant negatieve effecten op de kernkwaliteiten van het GNN. De voornaamste reden is dat de voorgenoemde natuurinrichting juist bijdraagt aan een versterking van natuurlijke en landschappelijke waarden. Daarmee wordt voorzien in een versterking van het GNN en een verbetering van de kernkwaliteiten.

Tabel 2. Mogelijke effecten van de ingreep op de kernkwaliteiten van het GNN gebied 85 Weteringen IJsselvallei.

Kernkwaliteit	Mogelijk effect van de ingreep
Laaggelegen broekgebied in de kwelzone van de Veluwe, naar het oosten overgangen naar de uiterwaarden en stroomruggen van de IJssel: gave gradiënt Veluwe - dorpenzone - kwelzone/kom - stroomruggen IJssel - rivier	De ingreep heeft alleen maar positieve effecten op dergelijke overgangen in het landschap.
Onderdeel van Nationaal Landschap Veluwe	Het bestaande landschap met bijbehorende waarden blijft behouden.
Grote Wetering en Stroombreed/Terwoldse Wetering zijn vanaf de landgoederen bij Twello en Apeldoorn tot aan de IJssel ecologische verbindingen (model winde); het noordelijk deel van de Grote Wetering wordt in het project Veessen-Wapenveld uitgebouwd tot brede moeraszone	De ingreeplocatie ligt op ruime afstand van deze weteringen.
Ter hoogte van Epe ligt een verbinding tussen Veluwe en IJsseldal met broekbos en schraalland: de Wisselse Poort en een kleinere ter hoogte van Emst	De ingreeplocatie ligt in deze verbinding. De geplande ontwikkelingen komen de kwaliteit van deze verbinding ten goede.
Het Wapenveldse Broek is een belangrijk weidevogel- en ganzengebied	De ingreeplocatie ligt niet in de omgeving van het Wapenveldse Broek.
Parel Dijk Terwolde: stroomdalflora	De ingreeplocatie ligt niet in de omgeving van Terwolde.
Ontwikkeling verbindingen tussen cultuurgronden IJsseldal en Veluwe: Gulbroek, Leigraaf bij Oene en Emsterbroek	De ingreep tast de verbindingen niet aan maar versterkt deze juist.
Leefgebied steenuil	Geen negatief effect, zie toetsing Wnb onderdeel soortenbescherming.
Cultuurhistorische waarden van o.m. nederzettingen, oude ontginningen (enken) en boerderijen	De ingreeplocatie bevat geen cultuurhistorische waarden zoals nederzettingen, enken of boerderijen.
Tussen de weteringen kleinschalig landschap met veel opgaande landschapselementen; in de kom Wapenveldsche en Vorchterbroek overwegend open	De maatregelen gaan niet ten koste van kleinschalige landschapselementen.
Restanten broekbos	Broekbos is niet aanwezig binnen de ingreeplocatie.
Abiotiek: aardkundige waarden, kwel.	De werkzaamheden hebben geen effect op de abiotiek van het gebied.
Alle door de Flora- en faunawet of Natuurbeschermingswet beschermde soorten en hun leefgebieden in dit deelgebied.	Getoetst in hoofdstuk 4 en 5. Voor relevante maatregelen wordt verwezen naar deze hoofdstukken.

7.3 TOETSING ONTWIKKELINGSDOELEN

Tabel 3 geeft een overzicht van de ontwikkelingsdoelen natuur en landschap van het GNN en de GO en mogelijke effecten op deze ontwikkelingsdoelen. Uit deze opsomming blijkt dat er geen sprake is van significant negatieve effecten op de ontwikkelingsdoelen van het GNN en de GO. De ingreep is juist bedoeld om de meeste ontwikkelingsdoelen te realiseren.

Tabel 3. Mogelijke effecten van de ingreep op de ontwikkelingsdoelen natuur en landschap van het GNN en de GO gebied 85 Weteringen IJsselvallei.

Ontwikkelingsdoel	Mogelijk effect van de ingreep
Ontwikkeling ecologische verbinding Oost-Veluwe - IJssel langs de weteringen: singels, graslanden, plas-drasbermen en moeraszones, aansluitend op het omringende landschap	De ingreep komt ten goede aan dit doel.
Ontwikkeling Vemderbroek tot hoogwaardig reservaat van natte, schrale graslanden	De ingreep komt ten goede aan dit doel.
Ontwikkeling verbindingen tussen IJsseldal en Veluwe: Gulbroek, Leigraaf bij Oene en Emsterbroek: singels en (broek)bosjes, graslanden, plas-drasbermen en moeraszones, aansluitend op het omringende landschap	De ingreep komt ten goede aan dit doel.
Ontwikkeling bosranden en overgangen naar cultuurgronden	De ingreep vindt niet plaats in bosranden of overgangen naar cultuurgronden.
Ontwikkeling biotopen voor reptielen en amfibieën	De ingreep komt ten goede aan dit doel.
Ontwikkeling cultuurhistorische patronen en beheersvormen	De ingreep komt ten goede aan dit doel.
Ontwikkeling van het kleinschalig landschap langs de voet van de Veluwe; houtsingels, beken en (schrale) graslanden	De ingreep komt ten goede aan dit doel.

8 CONCLUSIES

8.1 CONSEQUENTIES NATUURWETGEVING

Wet natuurbescherming – onderdeel soortenbescherming

- Het verspreidingsbeeld van streng beschermde soorten op de ingreeplocatie en binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep is niet voor alle soorten voldoende actueel en volledig om (negatieve) effecten van de ingreep te kunnen beoordelen. Vervolgonderzoek is nodig, zie § 8.2.
- Binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep kunnen streng beschermde zoogdieren, amfibieën en vissen voorkomen. Verder dient gedurende het broedseizoen rekening gehouden te worden met broedende vogels.
- Negatieve effecten kunnen grotendeels worden voorkomen door het treffen van mitigerende maatregelen voorafgaand of tijdens de werkzaamheden. Deze zijn opgenomen in § 8.3.
- Indien de voorgestelde mitigerende maatregelen worden uitgevoerd, wordt overtreding van verbodsbepalingen uit artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb voor de meeste soorten voorkomen. Alleen voor de nader te onderzoeken soorten is dat nog onduidelijk.

Wet natuurbescherming – onderdeel gebiedsbescherming

- Er ligt geen Natura 2000-gebied binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep. Significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van een Natura 2000-gebied zijn op voorhand uitgesloten. Verdere toetsing en vergunningverlening zijn niet nodig.

Wet natuurbescherming – onderdeel houtopstanden

- Op de ingreeplocatie zijn geen beschermde houtopstanden en bomenrijen aanwezig. Negatieve effecten ten aanzien van het onderdeel houtopstanden zijn uitgesloten. Verdere toetsing is niet nodig.

Natuurnetwerk Nederland

- De ingreeplocatie ligt binnen de begrenzing van het NNN. Significante negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN zijn echter op voorhand uitgesloten.

8.2 VERVOLGONDERZOEK

Het verspreidingsbeeld van zoogdieren, amfibieën en vissen is niet compleet (zie tabel 4). Vervolgonderzoek naar deze soorten is nodig, zodat (negatieve) effecten van de ingreep kunnen worden beoordeeld en eventuele mitigerende maatregelen kunnen worden aangegeven.

Het verspreidingsbeeld van overige streng beschermde soorten op de ingreeplocatie en binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingrepen is voldoende actueel en volledig om (negatieve)

effecten van de ingreep te kunnen beoordelen. Vervolgonderzoek is voor die soorten niet nodig.

Tabel 4. Overzicht van soort(groep)en waarvoor aanvullend onderzoek nodig is om de effecten van de ingreep te kunnen inschatten.

Zoogdieren	Bunzing, hermelijn, wezel, waterspitsmuis
Amfibieën	Poelkikker
Vissen	Grote modderkruiper

8.3 MITIGERENDE MAATREGELEN

Broedvogels

- De werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen van aanwezige broedvogels. Dat loopt globaal van maart t/m juli, maar in het kader van de Wnb wordt geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Grondgebonden zoogdieren

- Nader te bepalen aan de hand van de resultaten van vervolgonderzoek.

Amfibieën

- Nader te bepalen aan de hand van de resultaten van vervolgonderzoek.

Vissen

- Nader te bepalen aan de hand van de resultaten van vervolgonderzoek.

8.4 SAMENVATTING

In onderstaande tabel is een samenvatting gegeven van de resultaten van de quick scan. De kleuren geven aan of specifiek aandacht besteed moet worden aan de aanwezige natuurwaarden.

GROEN	geen problemen: de werkzaamheden kunnen zonder meer worden uitgevoerd.
ORANJE	mitigerende maatregelen / uitvoeringsvoorwaarden: de werkzaamheden zijn gebonden aan een periode of wijze van uitvoer.
ROOD	vervolgonderzoek: bekende gegevens zijn onvoldoende actueel of volledig voor toetsing.
PAARS	onthefing: voor uitvoering van de werkzaamheden is een ontheffing/vergunning nodig.

NATUURWAARDEN	NEGATIEVE EFFECTEN ALS GEVOLG VAN DE INGREEP	MAATREGELEN / VERVOLGONDERZOEK	ONTHEFFING NODIG?
WNB: SOORTENBESCHERMING			
Vaatplanten en mossen	Geen	Geen	Nee
Vleermuizen	Geen	Geen	Nee
Grondgebonden zoogdieren	Kans op verstoring leefgebied kleine marterachtigen en waterspitsmuis	Vervolgonderzoek	Nader te bepalen
Broedvogels met en zonder jaarrond beschermd nest	Verstoring in broedseizoen	Werken buiten broedseizoen voor vogels (dat loopt van maart t/m juli)	Nee
Reptielen	Geen	Geen	Nee
Amfibieën	Kans op verstoring leefgebied poelkikker	Vervolgonderzoek	Nader te bepalen
Vissen	Kans op verstoring leefgebied grote modderkruiper	Vervolgonderzoek	Nader te bepalen
Ongewervelden	Geen	Geen	Nee
WNB: GEBIEDSBESCHERMING			
Locatie ligt buiten Natura 2000-gebied, geen externe werking	Geen	Geen	Nee
WNB: HOUTOPSTANDEN			
Geen beschermde houtopstanden en bomenrijen op ingreeplocatie	Geen	Geen	Nee
NATUURNETWERK NEDERLAND			
Locatie ligt binnen NNN	Geen	Geen	Nee

9 BRONNEN

- Huijskes, 2020. Vemderbroek Landschapsecologische systeemanalyse, 28 juli 2020. Provincie Gelderland, Arnhem.
- Nationale Databank Flora en Fauna, gegevensaanvraag 15 maart 2021.
- Planviewer Geconsolideerde Omgevingsverordening Gelderland (december 2018), provincie Gelderland, bezocht 15 maart 2021.
<https://gldanders.planoview.nl/planoview/>
- Provincie Gelderland, 2021. Offertezoek quick scan natuur/natuurtoets voor vier locaties d.d. 21 februari 2021. Provincie Gelderland, Arnhem.
- Viewer kernkwaliteiten GNN GO, provincie Gelderland, bezocht 15 maart 2021.
<https://geoportaal.gelderland.nl/portaal/apps/webappviewer/index.html?id=7ee7f076e44b48f18d36528e9f9d1d87>
- Viewer habitattypen en leefgebieden, provincie Gelderland, bezocht 15 maart 2021.
<https://geoportaal.gelderland.nl/portaal/apps/webappviewer/index.html?id=6b1adc4e421a4c7ebcb84d7c12cb7af6>